

■ برنامه اول؛ تصویری از پخشایش اعتبارات

کار: دپارتمان بررسیهای اقتصادی - مرکز پژوهشها

پیش‌نوشتار

مدت، استانهای اصفهان، تهران و خوزستان دارای بیشترین سهم بوده‌اند. گفتنی است که این روند توزیع در طی سالهای برنامه پنجساله اول متحول گردیده به طوری که از سال ۱۳۷۲، شاهد توزیع متعادلتری در این خصوص هستیم. گزارش حاضر به تفصیل روند تحولات توزیع اعتبارات را در طول سالهای گذشته مورد توجه قرار می‌دهد.

توزیع اعتبارات عمرانی استانی در سالهای ۱۳۵۸ تا ۱۳۷۲

اعتبارات عمرانی استانی در سال ۱۳۵۸ معادل ۷۶ میلیارد و ۴۰۸ میلیون ریال بود و استانهای خراسان، خوزستان، آذربایجان شرقی، فارس و اصفهان بیشترین سهم را از این اعتبارات دارا بودند. کل اعتبارات

بررسی روند توزیع اعتبارات «استانی و ملی» بین استانهای کشور در طول برنامه اول (سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲) نمایانگر گرایش کاملاً حساب شده و موجه سیر توزیع به سمت هرچه عادلانه شدن توزیع اعتبارات، بین استانهای مختلف کشور است. در این مطالعه، با آمار و اقلام نمایان می‌شود که سهم اعتبارات عمرانی استانی استانهای مازندران، فارس، هرمزگان، زنجان و سمنان از کل اعتبارات عمرانی استانی ثابت باقی مانده و به سهم اعتبارات استانهای آذربایجان غربی، خوزستان، سیستان و بلوچستان، ایلام، چهارمحال و بختیاری، بوشهر و تهران، افزوده شده است. همچنین در توزیع اعتبارات عمرانی ملی، طی همین

عمرانی این سال به این گونه توزیع شده بود:

خراسان ۸/۶ درصد

خوزستان و آذربایجان شرقی ۷/۴ درصد

فارس ۶/۱ درصد

اصفهان ۵/۶ درصد

در مقابل، استانهای ایلام با ۱/۸ درصد، بوشهر ۲/۰ درصد، چهارمحال و بختیاری با ۲/۲ درصد و کهگیلویه و بویراحمد با ۲/۳ درصد، دارای کمترین سهم از اعتبارات عمرانی این سال بوده‌اند «جدولهای شماره‌های ۲، ۱».

بررسی روند توزیع اعتبارات استانی میان استانهای کشور نشان می‌دهد که از سال ۱۳۵۸ تا سال ۱۳۶۸، یعنی پس از پیروزی انقلاب اسلامی تا شروع برنامه پنجساله اول، سهم اعتبارات عمرانی استانی استانهای مازندران، فارس، هرمزگان، زنجان و سمنان تقریباً ثابت باقی مانده، به سهم اعتبارات استانهای آذربایجان غربی، خوزستان، سیستان و بلوچستان، ایلام، چهارمحال و بختیاری، بوشهر و تهران افزوده شده و از سهم اعتبارات عمرانی استانی سایر استانها کاسته شده است.

بیشترین میزان کاهش سهم در طی سالهای مزبور مربوط به استان مرکزی «یک درصد» و بیشترین میزان افزایش سهم مربوط، استان تهران «۲/۴ درصد» بوده است.

بررسی روند توزیع اعتبارات عمرانی استانی در سالهای برنامه پنجساله اول ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲، نشان می‌دهد که سهم اعتبارات

استانهای لرستان، کهگیلویه و بویراحمد و تهران در خلال این سالها ثابت باقی مانده، به سهم اعتبارات استانهای گیلان، مازندران، کرمانشاه، خوزستان، کردستان و ایلام افزوده شده و از سهم اعتبارات سایر استانها کاسته شده است.

بیشترین میزان افزایش سهم اعتبارات استانی در طی سالهای برنامه پنجساله اول مربوط به استانهای خوزستان «۴/۱ درصد» و کرمانشاه «۷/۱ درصد» و بیشترین میزان کاهش سهم را نیز استانهای اصفهان «۱/۷ درصد» و زنجان «۱/۳ درصد» داشته‌اند.

توزیع اعتبارات عمرانی ملی میان استانهای کشور، در سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲

درقوانین بودجه سالانه، اعتبارات عمرانی ملی به تفکیک استانهای کشور مشخص نشده است. تفکیک مزبور نیازمند دسترسی به اطلاعات و آمار گوناگونی است که تنها در خلال سالهای برنامه پنجساله اول در دسترس است؛ از این رو توزیع اعتبارات عمرانی ملی میان استانهای کشور در طی این سالها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

اعتبارات عمرانی ملی با ۷۳/۸ درصد رشد سالانه، از ۳۴۷،۲۲۷ میلیون ریال در سال ۱۳۶۸ به ۳،۱۶۵،۵۹۹ میلیون ریال در سال ۱۳۷۲، افزایش یافته است «جدول شماره ۳».

در سال ۱۳۶۸، استانهای اصفهان، تهران و خوزستان دارای بیشترین سهم از اعتبارات عمرانی ملی بوده‌اند (به ترتیب ۲۶/۷ درصد، ۱۱/۳ درصد و ۷/۵ درصد).

جدول شماره «۱» - نحوه توزیع اعتبارات عمرانی استانی در استانهای کشور در سالهای ۱۳۷۲ - ۱۳۵۸

(به میلیون ریال)

استان *	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱	۱۳۶۲	۱۳۶۳	۱۳۶۴
مرکزی	۲۶۶۳	۶۱۲۳	۴۴۷۰	۲۷۸۳	۶۷۹۱	۵۱۰۸	۳۳۵۷
گیلان	۳۲۰۸	۵۴۳۳	۵۹۴۲	۵۳۵۰	۶۳۰۷	۶۶۵۳	۵۰۸۹
مازندران	۴۱۳۰	۷۶۸۹	۷۴۹۳	۶۸۳۴	۱۰۱۵۴	۷۲۱۱	۵۹۹۹
آذربایجان شرقی	۵۶۷۰	۱۰۰۲۴	۸۲۹۲	۱۰۷۷۹	۱۱۹۰۸	۱۱۵۰۱	۹۲۸۱
آذربایجان غربی	۳۲۴۲	۶۲۵۷	۷۰۸۹	۷۲۷۶	۱۰۹۷۸	۸۰۲۴	۵۴۶۹
کرمانشاه	۳۲۷۳	۵۶۷۱	۲۷۶۵	۵۷۷۱	۸۱۳۹	۵۹۲۰	۴۰۵۴
خوزستان	۵۶۸۹	۱۶۵۱۸	۱۳۱۶۲	۱۴۳۶۱	۱۳۹۶۳	۱۰۷۶۸	۸۲۲۲
فارس	۴۶۳۵	۷۹۶۷	۹۰۶۰	۱۰۱۳۸	۱۲۱۷۰	۹۷۱۶	۶۶۶۱
کرمان	۳۶۶۸	۶۸۶۷	۶۸۶۴	۹۶۱۴	۱۰۴۱۱	۸۰۴۸	۴۷۴۵
خراسان	۶۶۰۴	۹۷۵۹	۸۹۹۸	۱۰۲۵۳	۱۴۵۵۹	۱۱۷۲۴	۹۲۶۹
اصفهان	۴۳۰۸	۹۰۳۸	۸۷۵۲	۸۵۸۴	۱۱۳۸۸	۸۸۱۵	۵۴۹۱
هرمزگان	۳۳۲۰	۵۱۴۱	۶۶۲۲	۶۳۴۱	۷۴۴۳	۶۳۶۹	۵۲۹۶
سیستان و بلوچستان	۳۱۳۷	۵۸۶۵	۸۰۵۶	۸۴۱۶	۹۸۵۰	۷۵۱۳	۵۵۹۱
کردستان	۲۸۴۷	۶۸۴۹	۳۶۸۰	۴۵۲۲	۷۵۶۸	۶۱۳۱	۳۹۳۹
همدان	۲۸۹۴	۵۱۰۰	۴۵۶۲	۲۷۳۵	۳۶۷۱	۵۲۵۲	۳۳۶۴
لرستان	۲۶۱۰	۵۳۶۸	۶۰۶۲	۵۰۹۵	۷۳۷۷	۵۸۳۲	۳۷۱۹
ایلام	۱۳۶۶	۳۶۸۵	۳۲۱۰	۴۴۹۸	۵۴۵۶	۴۷۲۰	۲۷۸۴
زنجان	۲۳۱۴	۳۹۰۱	۴۱۵۰	۵۳۸۱	۶۶۴۵	۵۲۰۶	۳۷۲۶
چهارمحال و بختیاری	۱۷۰۰	۳۷۵۶	۴۲۵۱	۶۵۱۸	۷۶۰۷	۵۰۲۴	۳۴۹۵
کهگیلویه و بویراحمد	۱۷۷۸	۳۹۱۵	۴۸۶۷	۶۴۵۲	۶۶۰۴	۴۷۶۶	۳۱۵۹
سمنان	۱۸۳۰	۴۳۳۲	۳۵۳۲	۳۴۱۰	۴۹۰۹	۳۹۶۴	۲۸۲۰
یزد	۱۸۷۴	۳۴۴۴	۳۷۹۵	۴۶۷۰	۵۱۳۷	۳۸۵۷	۲۵۲۱
بوشهر	۱۵۴۱	۴۰۸۸	۲۴۸۶	۶۱۴۷	۶۱۳۴	۵۳۲۸	۳۶۸۰
تهران	۲۲۸۰	۵۲۵۸	۳۴۵۱	۴۳۵۰	۶۹۹۴	۵۵۵۹	۴۲۳۹
جمع کل	۷۶۵۸۱	۱۵۷۰۴۸	۱۹۸۶۱۱	۲۳۴۴۷۸	۲۹۷۴۴۲*	۱۶۳۰۰۷	۱۱۵۹۷۰

مأخذ: مجلس شورای اسلامی، قوانین بودجه کل کشور، سالهای مربوط

* - در سالهای ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۲ به ترتیب مبالغ ۵۰۰۰۰، ۵۵۰۰۰، ۷۲۰۰۰ و ۸۹۲۷۹ میلیون ریال به صورت متمرکز در اختیار دفتر مرکزی جهاد سازندگی قرار گرفته که توزیع استانی آنها مشخص نیست، لذا تنها در جمع کل این سالها آورده شده است.

ادامه جدول شماره «۱» - نحوه توزیع اعتبارات عمرانی استانی در استانهای کشور در سالهای ۱۳۷۶ - ۱۳۵۸
(به میلیون ریال)

استان	۱۳۶۵	۱۳۶۶	۱۳۶۷	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲ ●●
مرکزی	۱۶۳۵	۴۵۸۲	۵۲۱۹	۶۶۵۹	۹۷۵۷	۱۵۵۶۰	۱۹۸۸۹	۳۳۸۸۸
گیلان	۲۲۲۴	۵۱۸۳	۷۲۸۵	۹۶۴۹	۲۲۲۹۹	۵۶۹۲۷	۷۰۳۰۲	۷۲۵۶۹
مازندران	۴۳۰۵	۹۲۱۵	۱۲۰۲۳	۱۴۸۶۴	۲۱۵۱۹	۳۵۲۷۹	۴۵۸۱۷	۷۲۱۲۶
آذربایجان شرقی	۶۰۱۸	۱۲۲۸۸	۱۴۸۶۲	۱۹۴۸۸	۳۱۲۰۰	۵۲۲۷۹	۶۹۰۳۴	۱۰۵۴۱۵
آذربایجان غربی	۴۰۱۲	۷۶۵۶	۱۱۳۸۷	۱۱۹۶۷	۲۶۵۷۴	۳۴۸۱۳	۴۴۴۹۳	۶۱۱۶۶
کرمانشاه	۲۲۲۶	۱۰۲۶۳	۷۰۳۶	۹۲۲۵	۲۰۳۵۵	۵۵۷۶۴	۷۵۹۲۶	۱۱۷۵۹۵
خوزستان	۵۵۵۸	۱۴۵۹۳	۱۹۵۶۴	۲۱۴۴۰	۱۰۷۰۰۴	۹۵۶۸۵	۱۶۰۹۲۷	۱۹۸۷۶۶
فارس	۴۵۸۳	۷۰۶۵	۹۳۱۸	۱۶۷۶۱	۲۹۸۹۸	۴۸۰۶۶	۴۵۹۹۴	۹۲۰۰۲
کرمان	۳۷۲۷	۵۷۸۷	۹۹۰۲	۱۱۹۴۱	۱۷۰۳۶	۲۹۱۶۵	۳۸۹۰۱	۶۲۸۵۰
خراسان	۶۰۲۸	۱۰۳۵۳	۱۵۶۳۶	۲۲۹۲۲	۴۰۲۲۳	۵۲۴۶۲	۷۷۱۵۹	۱۲۰۹۶۹
اصفهان	۳۸۷۱	۱۰۶۶۰	۱۰۹۰۴	۱۴۵۷۷	۱۷۰۳۶	۲۰۳۷۲	۳۹۳۸۸	۵۹۶۷۳
هرمزگان	۲۷۱۸	۵۸۷۷	۷۲۶۹	۱۱۴۲۹	۱۶۴۸۷	۲۶۸۲۵	۳۸۳۱۵	۵۲۳۵۲
سیستان و بلوچستان	۳۲۴۱	۲۷۱۳	۸۱۰۷	۱۳۵۷۷	۲۱۴۰۴	۴۴۵۸۸	۵۷۳۰۰	۶۹۱۳۵
کردستان	۲۹۰۱	۶۷۳۰	۶۰۳۴	۸۱۵۹	۲۳۹۰۱	۳۹۴۴۶	۴۵۵۶۶	۶۶۶۱۷
همدان	۲۱۹۱	۴۵۷۱	۵۶۳۲	۸۵۵۰	۱۲۸۳۵	۲۰۸۸۲	۲۷۸۹۷	۳۹۴۷۵
لرستان	۲۸۵۹	۸۵۴۳	۵۷۷۰	۷۹۸۴	۱۸۸۷۹	۲۹۴۲۶	۳۲۷۵۹	۴۹۸۴۶
ایلام	۱۹۵۲	۵۸۲۶	۳۸۴۸	۷۲۸۴	۲۴۵۱۴	۴۰۹۸۸	۶۲۷۷۲	۶۵۶۹۲
زنجان	۲۳۹۱	۴۷۵۰	۶۰۵۶	۸۰۱۱	۲۱۱۱۲	۴۱۲۹۸	۴۷۰۳۷	۶۹۱۲۷
چهارمحال و بختیاری	۲۳۷۶	۳۶۱۴	۵۱۸۶	۶۸۱۴	۹۹۸۰	۱۷۱۸۲	۲۳۵۱۸	۳۵۰۵۴
کهگیلویه و بویراحمد	۲۱۲۱	۲۹۹۱	۳۶۱۰	۵۵۸۸	۱۰۲۷۳	۱۶۸۸۰	۲۱۶۸۸	۳۴۳۵۹
سمنان	۱۹۸۳	۳۴۰۵	۳۸۷۱	۶۳۹۲	۷۱۶۱	۱۲۲۲۷	۱۸۰۰۱	۲۲۹۹۳
یزد	۱۹۰۵	۲۹۸۶	۴۵۹۶	۶۳۸۴	۶۹۰۲	۱۱۶۹۵	۱۶۸۱۷	۲۲۹۹۴
بوشهر	۲۳۱۷	۳۵۳۹	۵۸۲۶	۸۴۱۵	۱۲۶۲۷	۲۴۴۲۸	۲۷۸۵۳	۳۵۲۰۳
تهران	۲۲۵۶	۸۷۹۰	۱۶۹۸۸	۱۴۵۸۷	۲۵۶۰۶	۳۷۷۵۷	۴۶۲۰۳	۸۹۴۷۵
جمع کل	۷۶۴۰۸	۱۶۴۳۸۰	۲۰۷۱۲۹	۲۷۲۸۸۷	۵۷۶۶۰۲	۸۷۶۰۳۴	۱۱۵۵۵۵۶	۱۶۴۹۳۴۱

●● اعتبارات مصوب

جدول شماره «۲» - سهم استانها از اعتبارات عمرانی استانی در سالهای ۱۳۵۸ تا ۱۳۷۲

(درصد)

استان	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱	۱۳۶۲	۱۳۶۳	۱۳۶۴
مرکزی	۳/۵	۳/۹	۲/۲	۲/۰	۲/۳	۳/۱	۲/۹
گیلان	۴/۲	۳/۵	۳/۰	۲/۳	۲/۲	۴/۱	۴/۴
مازندران	۵/۴	۴/۹	۳/۸	۲/۹	۳/۵	۴/۴	۵/۲
آذربایجان شرقی	۷/۴	۶/۴	۴/۲	۴/۶	۴/۱	۷/۰	۸/۰
آذربایجان غربی	۴/۲	۴/۰	۳/۶	۳/۲	۳/۸	۴/۹	۴/۷
کرمانشاه	۴/۳	۳/۶	۲/۴	۲/۵	۲/۸	۳/۶	۳/۵
خوزستان	۷/۴	۱۰/۵	۶/۶	۶/۱	۴/۸	۶/۶	۷/۱
فارس	۶/۱	۵/۱	۴/۶	۴/۳	۴/۲	۵/۹	۵/۷
کرمان	۴/۸	۴/۴	۳/۵	۴/۱	۳/۶	۴/۹	۴/۱
حراسان	۸/۶	۶/۲	۴/۵	۴/۴	۵/۰	۷/۲	۸/۰
اصفهان	۵/۶	۵/۷	۴/۴	۳/۷	۳/۹	۵/۴	۴/۷
هرمزگان	۴/۳	۳/۳	۳/۳	۲/۷	۲/۵	۳/۹	۴/۶
سیستان و بلوچستان	۴/۱	۳/۷	۴/۰	۳/۶	۳/۴	۴/۶	۴/۸
کردستان	۳/۷	۴/۴	۱/۸	۱/۹	۲/۶	۳/۷	۳/۴
همدان	۳/۸	۳/۲	۲/۳	۱/۲	۱/۳	۳/۲	۲/۹
لرستان	۳/۴	۳/۴	۳/۰	۲/۲	۲/۵	۳/۶	۳/۲
ایلام	۱/۸	۲/۳	۱/۶	۱/۹	۱/۹	۲/۹	۲/۴
زنجان	۳/۰	۲/۵	۲/۱	۲/۳	۲/۳	۳/۲	۳/۲
چهارمحال و بختیاری	۲/۲	۲/۴	۲/۱	۲/۸	۲/۶	۳/۱	۳/۰
کهگیلویه و بویراحمد	۲/۳	۲/۵	۲/۴	۲/۷	۲/۳	۲/۹	۲/۷
سمنان	۲/۴	۲/۸	۱/۸	۱/۴	۱/۷	۲/۴	۲/۴
یزد	۲/۵	۲/۲	۱/۹	۲/۰	۱/۸	۲/۴	۲/۲
بوشهر	۲/۰	۲/۶	۱/۲	۲/۶	۲/۱	۳/۳	۳/۲
تهران	۳/۰	۳/۳	۱/۷	۱/۹	۲/۴	۳/۴	۳/۷
جمع کل	۱۰۰/۰*	۱۰۰/۰*	۱۰۰/۰*	۱۰۰/۰*	۱۰۰/۰*	۱۰۰/۰*	۱۰۰/۰*

مأخذ: محاسبه شده بر اساس جدول شماره (۱).

* - به زیر نویس جدول شماره (۱) مراجعه نمایید.

ادامه جدول شماره «۲» - سهم استانها از اعتبارات عمرانی استانی در سالهای ۱۳۵۸ تا ۱۳۷۲ (درصد)

استان	۱۳۶۵	۱۳۶۶	۱۳۶۷	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲
مرکزی	۲/۱	۲/۸	۲/۶	۲/۵	۱/۷	۱/۸	۱/۷	۲/۱
گیلان	۲/۹	۳/۱	۳/۵	۳/۵	۴/۲	۶/۵	۶/۱	۴/۲
مازندران	۵/۶	۵/۶	۵/۸	۵/۴	۳/۷	۴/۰	۴/۰	۴/۴
آذربایجان شرقی	۷/۹	۷/۶	۷/۲	۷/۱	۵/۴	۶/۲	۶/۰	۶/۴
آذربایجان غربی	۵/۲	۴/۷	۵/۵	۴/۴	۴/۶	۴/۰	۳/۸	۳/۷
کرمانشاه	۲/۹	۶/۴	۳/۴	۳/۴	۷/۰	۶/۴	۶/۵	۷/۱
خوزستان	۷/۳	۸/۹	۹/۴	۷/۹	۱۸/۶	۱۰/۹	۱۳/۹	۱۲/۰
فارس	۶/۰	۴/۳	۴/۵	۶/۲	۵/۲	۵/۵	۲/۰	۵/۶
کرمان	۴/۹	۳/۵	۴/۸	۴/۴	۲/۹	۳/۳	۳/۴	۳/۸
خراسان	۷/۹	۶/۳	۷/۵	۸/۴	۷/۰	۶/۲	۶/۷	۷/۳
اصفهان	۵/۱	۶/۵	۵/۳	۵/۳	۲/۹	۳/۵	۳/۴	۳/۶
هرمزگان	۳/۶	۳/۶	۳/۵	۴/۲	۲/۹	۳/۱	۳/۳	۳/۲
سیستان و بلوچستان	۴/۲	۲/۹	۳/۹	۵/۰	۳/۷	۵/۳	۵/۰	۴/۲
کردستان	۳/۸	۴/۱	۲/۹	۳/۰	۴/۲	۴/۵	۳/۹	۴/۰
همدان	۲/۹	۲/۸	۲/۷	۳/۱	۲/۲	۲/۴	۲/۴	۲/۴
لرستان	۳/۷	۵/۲	۲/۸	۲/۹	۳/۳	۳/۴	۳/۰	۳/۰
ایلام	۲/۵	۳/۵	۲/۴	۲/۷	۴/۳	۴/۶	۵/۴	۴/۰
زنجان	۳/۱	۲/۹	۲/۹	۲/۹	۳/۷	۴/۷	۴/۱	۴/۲
چهارمحال و بختیاری	۳/۱	۲/۲	۲/۵	۲/۵	۱/۷	۲/۰	۲/۰	۲/۱
کهگیلویه و بویراحمد	۲/۸	۱/۸	۱/۷	۲/۱	۱/۸	۱/۹	۱/۹	۲/۱
سمنان	۲/۶	۲/۱	۱/۹	۲/۳	۱/۲	۱/۴	۱/۶	۱/۴
یزد	۲/۵	۱/۸	۲/۲	۲/۳	۱/۲	۱/۳	۱/۵	۱/۴
بوشهر	۳/۱	۲/۱	۲/۸	۳/۱	۲/۲	۲/۸	۲/۴	۲/۲
تهران	۴/۳	۵/۳	۸/۲	۵/۴	۴/۴	۴/۳	۴/۰	۵/۴
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

افزوده شده است.

بیشترین میزان افزایش سهم مربوط به استانهای خوزستان «۷/۳ درصد» و هرمزگان «۶/۲ درصد» و بیشترین میزان کاهش سهم نیز به استانهای اصفهان «۲۲/۹ درصد» و کرمان «۳/۳ درصد» اختصاص داشته است.

توزیع اعتبارات عمرانی (ملی و استانی) میان استانهای کشور در سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲

در جدول شماره «۵»، مجموع اعتبارات عمرانی ملی و استانی به تفکیک استانهای کشور آورده شده است. مجموع این اعتبارات با ۶۶/۹ درصد متوسط رشد سالانه، از ۶۲۰،۱۱۴ میلیون ریال در سال ۱۳۶۸ به ۴،۸۱۴،۹۴۰ میلیون ریال در سال ۱۳۷۲ افزایش یافته است.

بیشترین سقف متوسط رشد سالانه اعتبارات عمرانی در طی سالهای فوق، مربوط به استانهای مرکزی «۱۱۲/۳ درصد»، کهگیلویه و بویراحمد «۹۴/۶ درصد» و خوزستان «۹۳/۵ درصد» می باشد. کمترین سطح متوسط رشد سالانه را نیز استانهای اصفهان «۱۳/۸ درصد»، سمنان «۴۳/۶ درصد» و همدان «۵۱/۵ درصد» دارا بوده اند «جدول شماره «۶».

بررسی روند توزیع اعتبارات عمرانی میان استانهای کشور طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲، نشان می دهد که در طی این سالها

در مجموع، سه استان مزبور ۴۵/۵ درصد از کل اعتبارات عمرانی ملی را به خود اختصاص داده بودند. این در حالی بود که استانهای مرکزی، کردستان، همدان، لرستان، ایلام، زنجان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، سمنان و بوشهر در مجموع تنها ۱۱ درصد از اعتبارات عمرانی ملی را دارا بودند.

روند فوق طی سالهای برنامه پنجساله اول متحول شده، طوری که در سال ۱۳۷۲ شاهد توزیع متعادلتری در این خصوص هستیم. در این سال، استانهای خوزستان، هرمزگان و تهران دارای بیشترین سهم از اعتبارات عمرانی ملی بوده اند (به ترتیب ۱۴/۸ درصد، ۱۱/۴ درصد و ۹/۲ درصد).

مجموع اعتبارات عمرانی ملی ۱۰ استان یاد شده نیز که در سال ۱۳۶۸ تنها معادل ۱۱ درصد از کل اعتبارات عمرانی ملی بود، در سال ۱۳۷۲ به ۲۰/۳ درصد افزایش یافته است «جدول شماره «۴».

به طور کلی، در طی سالهای برنامه پنجساله اول، سهم استانهای گیلان، آذربایجان شرقی، کردستان، لرستان، ایلام، چهارمحال و بختیاری و سمنان از کل اعتبارات عمرانی ملی تقریباً ثابت باقی مانده است. سهم اعتبارات استانهای آذربایجان غربی، کرمانشاه، کرمان، اصفهان، سیستان و بلوچستان، همدان و تهران در طی سالهای فوق کاهش داشته و در مقابل، به سهم اعتبارات عمرانی ملی سایر استانها

جدول شماره «۳»- نحوه توزیع اعتبارات عمرانی ملی در استانهای کشور

در سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ (به میلیون ریال)

استان	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲*
مرکزی	۶۰۰۰	۲۱۳۱۴	۴۰۷۹۲	۵۷۵۲۸	۲۲۳۲۵۳
گیلان	۱۱۲۰۶	۲۳۸۸۴	۴۹۸۴۰	۴۶۷۵۷	۹۷۱۷۱
مازندران	۸۱۸۷	۲۶۱۱۲	۵۳۲۹۱	۶۵۹۱۸	۸۸۹۴۴
آذربایجان شرقی	۲۱۳۹۸	۵۳۲۷۶	۹۳۴۷۰	۱۱۵۲۰۱	۱۹۱۰۵۸
آذربایجان غربی	۸۵۰۴	۲۱۹۵۸	۳۵۷۴۹	۴۳۴۸۸	۵۸۶۲۰
کرمانشاه	۸۰۰۱	۱۵۰۷۷	۳۰۸۸۱	۳۸۰۲۹	۵۵۰۲۸
خوزستان	۲۶۲۰۹	۹۶۲۷۷	۱۲۶۳۰۹	۲۱۷۹۳۷	۴۶۸۶۴۵
فارس	۹۳۸۴	۱۹۰۹۹	۳۸۹۶۸	۵۵۹۳۷	۲۳۳۰۲۹
کرمان	۲۲۶۴۵	۴۰۶۹۹	۸۲۵۷۰	۸۳۵۳۶	۱۰۰۹۰۹
خراسان	۱۶۵۵۶	۴۰۸۷۰	۶۷۰۷۵	۱۴۱۳۳۰	۱۸۸۴۱۲
اصفهان	۹۲۷۹۳	۱۴۹۲۸۸	۱۸۶۸۵۸	۱۴۹۶۶۱	۱۲۰۷۴۳
هرمزگان	۱۸۱۹۸	۵۸۲۱۸	۶۶۸۰۴	۶۹۴۲۳	۳۶۲۲۸۸
سیستان و بلوچستان	۱۸۴۴۳	۳۸۴۱۶	۸۵۴۵۳	۱۱۲۰۴۸	۱۴۱۲۱۲
کردستان	۳۵۱۸	۷۸۱۲	۱۵۴۱۱	۲۵۲۰۶	۲۷۷۵۶
همدان	۵۷۱۵	۱۴۳۴۵	۱۸۶۰۲	۲۶۱۲۵	۳۵۶۳۰
لرستان	۴۰۹۲	۹۶۸۱	۱۵۵۴۵	۲۱۹۵۳	۳۱۵۴۰
ایلام	۲۵۷۲	۴۰۷۷	۱۰۲۴۱	۱۵۱۵۴	۲۳۹۷۵
زنجان	۳۶۸۳	۱۳۵۶۷	۲۰۶۰۱	۳۷۲۱۵	۴۸۰۴۸
چهارمحال و بختیاری	۳۳۸۴	۷۳۳۷	۱۳۳۲۵	۲۴۰۳۸	۳۷۶۵۰
کهگیلویه و بویراحمد	۲۳۳۰	۴۲۰۰	۶۸۲۲	۱۱۷۲۷	۷۹۳۸۴
سمنان	۱۵۱۳	۴۶۵۲	۹۹۷۰	۱۵۲۰۳	۱۳۲۱۳
یزد	۸۵۷۰	۲۳۷۲۳	۶۱۷۰۵	۸۵۸۶۴	۱۲۵۳۶۱
بوشهر	۵۱۷۴	۱۲۹۰۲	۱۲۹۱۰	۲۸۳۷۸	۱۲۲۷۳۴
تهران	۳۹۱۵۲	۸۴۹۰۴	۱۶۵۹۳۸	۱۹۷۴۴۷	۲۹۰۹۹۶
جمع کل	۳۴۷,۲۲۷	۷۹۱,۶۸۸	۱,۳۰۹,۱۳۰	۱,۶۸۵,۱۰۳	۳,۱۶۵,۵۹۹

* اعتبارات مصوب

جدول شماره «۴» - سهم استانها از اعتبارات عمرانی ملی در سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ (درصد)

استان	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲
مرکزی	۱/۷	۲/۷	۳/۱	۳/۴	۷/۰
گیلان	۳/۲	۳/۰	۳/۸	۳/۸	۳/۱
مازندران	۲/۴	۳/۳	۴/۱	۳/۹	۲/۸
آذربایجان شرقی	۶/۲	۶/۷	۷/۱	۶/۸	۶/۰
آذربایجان غربی	۲/۴	۲/۸	۲/۷	۲/۶	۱/۸
کرمانشاه	۲/۳	۱/۹	۲/۳	۲/۳	۱/۷
خوزستان	۷/۵	۱۲/۲	۹/۷	۱۲/۹	۱۴/۸
فارس	۲/۷	۲/۴	۳/۰	۳/۳	۷/۴
کرمان	۶/۵	۵/۲	۶/۳	۵/۰	۳/۲
خراسان	۴/۸	۵/۲	۵/۱	۸/۴	۶/۰
اصفهان	۲۶/۷	۱۸/۹	۱۴/۳	۸/۹	۳/۸
هرمزگان	۵/۲	۷/۴	۵/۱	۴/۱	۱۱/۴
سیستان و بلوچستان	۵/۳	۴/۸	۶/۵	۶/۶	۴/۵
کردستان	۱/۰	۱/۰	۱/۲	۱/۵	۰/۹
همدان	۱/۶	۱/۸	۱/۴	۱/۶	۱/۱
لرستان	۱/۴	۱/۲	۱/۲	۱/۳	۱/۰
ایلام	۰/۷	۰/۵	۰/۸	۰/۹	۰/۸
زنجان	۱/۱	۱/۷	۱/۶	۲/۲	۱/۵
چهارمحال و بختیاری	۱/۰	۰/۹	۱/۰	۱/۴	۱/۲
کهگیلویه و بویراحمد	۰/۷	۰/۵	۰/۵	۰/۷	۲/۵
سمنان	۰/۵	۰/۶	۰/۸	۰/۹	۰/۴
یزد	۲/۵	۳/۰	۴/۷	۵/۱	۴/۰
بوشهر	۱/۵	۱/۶	۱/۰	۱/۷	۳/۹
تهران	۱۱/۳	۱۰/۷	۱۲/۷	۱۱/۷	۹/۲
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

جدول شماره «۵»- نحوه توزیع اعتبارات عمرانی (ملی و استانی) میان استانهای کشور
در سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ (به میلیون ریال)

استان	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲*
مرکزی	۱۲۶۵۹	۳۱۰۷۱	۵۶۳۵۲	۷۷۴۱۷	۲۵۷۱۴۱
گیلان	۲۰۸۵۵	۴۸۱۸۳	۱۰۶۷۸۷	۱۱۷۰۵۹	۱۶۹۷۴۰
مازندران	۲۳۰۵۱	۴۷۶۳۱	۸۸۵۷۰	۱۱۱۷۳۵	۱۶۱۰۷۰
آذربایجان شرقی	۴۰۸۸۶	۸۴۴۷۶	۱۴۷۷۴۹	۱۸۴۲۳۵	۲۹۶۴۷۳
آذربایجان غربی	۲۰۴۷۱	۴۸۵۳۲	۷۰۵۶۲	۸۷۹۸۱	۱۱۹۷۸۶
کرمانشاه	۱۷۲۴۶	۵۵۴۳۲	۸۶۶۴۵	۱۱۳۹۵۵	۱۷۲۶۲۳
خوزستان	۴۷۶۴۹	۲۰۳۲۸۱	۲۲۱۹۹۴	۳۷۸۸۶۴	۶۶۷۴۱۱
فارس	۲۶۱۴۵	۴۸۹۹۷	۸۷۰۳۴	۱۰۱۹۳۱	۳۲۵۰۳۱
کرمان	۳۴۵۸۶	۵۷۷۳۵	۱۱۱۷۳۵	۱۲۲۴۳۷	۱۶۳۷۵۹
خراسان	۳۹۴۷۸	۸۱۱۰۳	۱۲۱۵۳۷	۲۱۸۴۸۹	۳۰۹۳۸۱
اصفهان	۱۰۷۳۷۰	۱۶۶۳۲۴	۲۱۷۲۳۰	۱۸۹۰۴۹	۱۸۰۴۱۶
هرمزگان	۲۹۶۲۷	۷۴۷۰۵	۹۳۶۴۹	۱۰۷۷۳۸	۴۱۴۶۴۰
سیستان و بلوچستان	۳۲۰۲۰	۵۹۸۲۰	۱۳۲۰۴۱	۱۶۹۳۴۸	۲۱۰۳۴۷
کردستان	۱۱۶۷۷	۳۱۷۱۳	۵۴۸۵۷	۷۰۷۷۲	۹۴۳۷۳
همدان	۱۴۲۶۵	۲۷۱۹۰	۳۹۴۸۴	۵۴۰۲۲	۷۵۱۰۵
لرستان	۱۲۰۷۶	۲۸۵۶۰	۴۴۹۷۱	۵۶۷۱۲	۸۱۳۸۶
ایلام	۱۰۰۵۶	۲۸۵۹۱	۵۱۲۲۹	۷۷۹۲۶	۸۹۶۶۷
زنجان	۱۱۶۹۴	۳۴۶۷۹	۶۱۸۹۹	۸۴۲۵۲	۱۱۷۱۷۵
چهارمحال و بختیاری	۱۰۱۹۸	۱۷۳۱۷	۳۰۵۰۷	۴۷۵۵۶	۷۲۷۰۴
کهگیلویه و بویراحمد	۷۹۱۸	۱۴۴۷۳	۲۳۷۰۲	۳۳۴۱۵	۱۱۳۷۴۳
سمنان	۷۹۰۵	۱۱۸۱۳	۲۲۱۹۷	۳۳۲۰۴	۳۶۲۰۶
یزد	۱۴۹۵۴	۳۰۶۲۵	۷۳۴۰۰	۱۰۲۶۸۱	۱۴۸۳۵۵
بوشهر	۱۳۵۸۹	۲۵۵۲۹	۳۷۳۳۸	۵۶۲۳۱	۱۵۷۹۳۷
تهران	۵۳۷۳۹	۱۱۰۵۱۰	۲۰۳۶۹۵	۲۴۳۶۵۰	۳۸۰۴۷۱
جمع کل	۶۲۰۱۱۴	۱۳۶۸۲۹۰	۲۱۸۵۱۶۴	۲۸۴۰۶۵۹	۴۸۱۴۹۴۰

* اعتبارات مصوب

مانده است «جدول شماره ۷».
استانهای: خوزستان ۶/۱ درصد،
هرمزگان ۳/۸ درصد، مرکزی ۳/۳ درصد،

سهم استانهای گیلان، خراسان، لرستان،
چهارمحال و بختیاری و کردستان از کل
اعتبارات عمرانی کشور تقریباً ثابت باقی

از سهم استانهای: اصفهان ۱۳/۶ درصد، کرمان ۲/۱ درصد، آذربایجان غربی، سیستان و بلوچستان، همدان و تهران ۰/۸ درصد، سمنان ۰/۶ درصد و آذربایجان شرقی و مازندران ۰/۴ درصد، کاسته شده است.

فارس ۲/۵ درصد، کهگیلویه و بویراحمد ۱/۳ درصد، بوشهر ۱/۱ درصد، کرمانشاه ۰/۸ درصد، یزد ۰/۷ درصد، زنجان ۰/۵ درصد و ایلام ۰/۳ درصد سهم خود را از اعتبارات عمرانی افزایش داده و در مقابل،

جدول شماره «۶» - متوسط رشد سالانه اعتبارات عمرانی (ملی و استانی) به تفکیک استانهای کشور در سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ (درصد)

متوسط رشد سالانه در طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲	استان
۱۱۲/۳	مرکزی
۶۸/۹	گیلان
۶۲/۶	مازندران
۶۴/۱	آذربایجان شرقی
۵۵/۵	آذربایجان غربی
۷۷/۸	کرمانشاه
۹۳/۵	خوزستان
۸۷/۸	فارس
۴۷/۵	کرمان
۶۷/۳	خراسان
۱۳/۸	اصفهان
۹۳/۴	هرمزگان
۶۰/۱	سیستان و بلوچستان
۶۸/۶	کردستان
۵۱/۵	همدان
۶۱/۲	لرستان
۷۲/۸	ایلام
۷۷/۹	زنجان
۶۳/۴	چهارمحال و بختیاری
۹۴/۶	کهگیلویه و بویراحمد
۴۶/۳	سمنان
۷۷/۵	یزد
۸۴/۶	بوشهر
۶۳/۱	تهران
۶۶/۹	جمع کل

جدول شماره «۷» - سهم استانها از توزیع اعتبارات عمرانی (ملی و استانی) در سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ (درصد)

استان	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲
مرکزی	۲/۰	۲/۳	۲/۶	۲/۷	۵/۳
گیلان	۳/۴	۳/۵	۴/۹	۴/۱	۳/۵
مازندران	۳/۷	۳/۵	۴/۰	۳/۹	۳/۳
آذربایجان شرقی	۶/۶	۶/۲	۶/۸	۶/۵	۶/۲
آذربایجان غربی	۳/۳	۳/۵	۳/۲	۳/۱	۲/۵
کرمانشاه	۲/۸	۴/۰	۴/۰	۴/۰	۳/۶
خوزستان	۷/۷	۱۴/۸	۱۰/۲	۱۳/۳	۱۳/۸
فارس	۴/۲	۳/۶	۴/۰	۳/۵	۶/۷
کرمان	۵/۵	۴/۲	۵/۱	۴/۳	۳/۴
خراسان	۶/۴	۵/۹	۵/۶	۷/۷	۶/۴
اصفهان	۱۷/۳	۱۲/۱	۹/۹	۶/۶	۳/۷
هرمزگان	۴/۸	۵/۵	۴/۳	۳/۸	۸/۶
سیستان و بلوچستان	۵/۲	۴/۴	۶/۰	۵/۹	۴/۴
کردستان	۱/۹	۲/۳	۲/۵	۲/۴	۲/۰
همدان	۲/۳	۲/۰	۱/۸	۱/۹	۱/۵
لرستان	۱/۹	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۱/۷
ایلام	۶/۶	۲/۱	۲/۳	۲/۷	۱/۹
زنجان	۱/۹	۲/۵	۲/۸	۲/۹	۲/۴
چهارمحال و بختیاری	۱/۶	۱/۳	۱/۴	۱/۶	۱/۵
کهگیلویه و بویراحمد	۱/۳	۱/۱	۱/۱	۱/۸	۲/۶
سمنان	۱/۳	۰/۹	۱/۰	۱/۱	۰/۷
یزد	۲/۴	۲/۲	۳/۴	۳/۶	۳/۱
بوشهر	۲/۲	۱/۹	۱/۷	۲/۰	۳/۳
تهران	۸/۷	۸/۱	۹/۳	۸/۶	۷/۹
جمع کل	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰